

Äldrenämnden

Tid:	Torsdagen den 25 april 2024 kl. 08:30-12.24
Plats:	Esplanaden, Länken, Stadshuset
Beslutande:	Carin Nilsson (S), ordförande Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande Åsa Bäckström (V), 2:e vice ordförande Ronny Kassman (S), tjänstgörande ersättare för Fredrik Valham (S) Anneli Andersson (S) Robin Enander (S) § 40, 42-44, 48-50 Anneli Jonsson (S), t.jg. ers. för Jennifer Kungsman (S) § 40, 42-44, 48-50 & t.jg. ers. för Robin Enander (S) § 45-47, 51-52 Jennifer Kungsman (S) § 45-47, 51-52 Mia Winroth (M), t.jg. ers. för Lotta Holmberg (M) § 40, 42-51 Arvin Björkgren (M) t.jg. ers. för Lotta Holmberg (M) § 52 Malin Forss (C), t.jg. ers. för Åke Gustafsson (C) Anneli Hägglund (MP) Badro Laajab (L)
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Veronica Kerr (KD), måndagen den 29/4 kl. 10.00
Sekreterare:	Digital signering..... §§ 40, 42-52 Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare
Ordförande:	Digital signering..... Carin Nilsson (S)
Justerare:	Digital signering..... Veronica Kerr (KD)

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Saleh Saleh (S)

Ewa Ögren (S)

Arvin Björkgren (M) § 40, 42-51

Berit Edvardsson (V)

Gunvor Strömberg (L)

Tomas Westerström (AP)

Tjänstepersoner

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Anna Karlander, kanslichef

Anna Bergström, kvalitetschef

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Camilla Söderlund, kommunikatör § 40, 42-51

Amanda Stenmark, kommunikatör § 40, 42-51

Lisa Dahlpil, enhetschef § 40, 42-51

Angelica Lönnberg, enhetschef § 40, 42-51

Camilla Jägerving Isaksson, utvecklingsstrateg § 40, 42-51

Rebecca Andersson, HR-chef § 40, 42-51

Mia Wåhlin, samordnare § 42

Aida Mehrani, Vän i Umeå § 42

Latifa Ahmady, Vän i Umeå § 42

Jessica Östergren, Vän i Umeå § 42

Carina Nylander, ekonomichef § 43

Susanna Norén, HR-strateg § 44

Catharina Persson, enhetschef § 45

Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef Vård- och omsorgsboende § 45-47, 51

Emil Forsberg, digitaliseringschef § 46-47

Magnus Börlin, verksamhetschef Din kommunala hemtjänst § 46-47, 51

§ 40

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslag till dagordning med tillägg av en övrig fråga från Berit Edvardsson (V) och en övrig fråga från Veronica Kerr (KD).

Titeln för § 47 korrigeras från "Information om trygghetskameror" till "Information om digital nattillsyn".

§ 42

Diarienum: ÄN-2024/00016

Månadens goda exempel - Aktiv vänskap över gränser**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Mia Wåhlin, samordnare på Seniortorget, samt Aida Mehrani, Latifa Ahmady och Jessica Östergren från Vän i Umeå presenterar Seniortorget's samarbetsprojekt med föreningen Vän i Umeå som går under namnet "Aktiv vänskap över gränser". Projektet syftar till att främja hälsa genom att bland annat skapa gemenskap över generationsgränser. Deltagarna i projektet möts i olika aktiviteter kopplat till mat, kultur, hälsa och natur.

Beredningsansvariga

Mia Wåhlin, samordnare

§ 43

Diarienum: ÄN-2024/00003

Ekonomirapport t.o.m. mars**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Under perioden januari till mars har nämnden erhållit intäkter, riktade och generella bidrag om totalt 74,0 mnkr. Det är en minskning med 4% jämfört med samma period år 2023. Intäkterna som består av; avgifter och hyror till medborgare enligt maxtaxan och verksamhetsförsäljning, uppgår till totalt 29,2 mnkr, jämfört med mars 2023 är det en ökning med 4%. Statliga bidrag enligt regeringsbeslut uppgår till 29,7 mnkr, har minskat med 5 mnkr eller 14% lägre än motsvarande period år 2023.

Bidragen som erhållits för perioden är äldreomsorgssatsning, äldreomsorgslyftet, god och nära vård, och andel prestationsbaserat bidrag inkom år 2023 för minskning av timlöner och ökning av sjuksköterskor.

Verksamhetens totala kostnader uppgår till 403,1 mnkr under perioden och är en ökning med 5% jämfört med samma period föregående år.

Personalkostnaderna utgör den betydande delen med 313,6 mnkr och visar på liknande andel av totalkostnaderna (78%) som under år 2023.

Jämförelse med föregående år samma period, visar att personalkostnader ökat med 2%. Orsakerna till förändringen är framför allt pensionskostnader som en del i ökat personalomkostnadspåslag och redovisningen av semesterlönekostnader, men också en ökning av kostnader för månadslöner jämfört med föregående år med 5%. Övertidskostnader har halverats jämfört med samma period föregående år. Trolig orsak är att skärpning kring dygnsvilan minskar övertidsarbete då det försvårar schemaläggning och leder till konsekvenser som blir negativa för kollegor. Övriga driftskostnader utgör 37,1 mnkr eller 9% av totala verksamhetskostnader och ligger något över andel av verksamhetens kostnader för föregående år som var 7%. Övriga driftskostnader har minskat med 2% jämfört med samma period föregående år. Orsakerna är

att kostnaderna under 2023 generellt ökat med anledning av inflationen och kriget i Ukraina. Prisökningarna har varit högst vid inköp av bland annat hygien och sjukvårdsmaterial samt livsmedel och transport. En ökning av kostnader för inköp och förhyrning av hjälpmedel, finns också med i kostnadsökningarna. De kostnadsökningar som uppkom under 2023 ligger till stor del kvar på samma nivå.

Köp av huvudverksamhet uppgår till 52,5 mnkr och utgör 13% av totala verksamhetskostnader de har ökat med 8% sedan föregående år samma period. Orsakerna till ökningen beror dels på att antal utförda timmar har ökat och ersättningsindexökning.

Nämndens nettokostnader under perioden uppgår till 329,1 mnkr, det är en ökning med 7%, jämfört med samma period föregående år.

Akkumulerat utfall/resultat per februari år 2024 innebär att 101 % av budgeterat resultat har nyttjats, budget 327,0 mnkr utfall 329,1 mnkr.

Nämndens budgetavvikelse för perioden januari-mars år 2024 är -2,1 mnkr är att jämföra med samma period år 2023 då avvikelsen var +3,2 mnkr.

Avvikelsen beror på att prisdifferens på semesterlön har reglerats inom samtliga verksamheter och att kostnaderna inom hemtjänst och hemsjukvård samt vård- och omsorgsboende inklusive hälso- och sjukvård, är högre än budgeterat. En del i det ackumulerade resultatet beror på utbetalning av OB ersättningar och timlöner som avser december år 2023 där antalet "röda dagar" var fler än föregående år.

Nämnd och styrelseverksamhet

Arvoden har betalats enligt plan. Budgetavvikelse efter februari 0,0 mnkr och årsprognosen bedöms till 0 mnkr.

Hemtjänst i ordinärt boende inkl. Hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård)

Budgetavvikelsen för hemtjänsten inklusive hemsjukvård är -6,4 mnkr och är en fortsatt svag förbättring, jämfört med budgetavvikelse för var och en av de sista 3 månaderna år 2023. I resultatet ingår verksamheten "Din kommunala hemtjänst", ersättning till 8 st LOV-utförare samt kostnader för hemsjukvård och biståndsbedömning i ordinärt boende. Förändringen beror till en del på lönekostnader inom din kommunala hemtjänst och

hemsjukvården och främst OB ersättningar och timlöner från december har betalats ut i januari. Därtill syns en fortsatt ökning av timmar och antal individer. Antal timmar per månad har ökat jämfört med samma period år 2023. En orsak är att patienter blir utskrivningsklara i tidigare skede från slutet vården, det i sin tur medför att personer har ett ökat behov av stöd i samband med utskrivning och har således större behov av hemtjänst och hemsjukvård. Kostnader för personal har ökat med 10% inom DKH och 9% HSL jämfört med samma period föregående år. Övriga verksamhetskostnader bland annat hygien- och sjukvårdsmaterial, hjälpmedel samt bilar till personalen för transport mellan brukarna inom "Din kommunala hemtjänst" och hemsjukvården har ökat med 15%, jämfört med föregående år samma period och minskat något sedan föregående ackumulerad period då ökningen var 22%. Orsakerna till ökningen är fler ärenden och inflationen.

Köp av huvudverksamhet inom hemtjänst inkl. hemsjukvård totalt, har ökat med 8%.

Din kommunala hemtjänst redovisar en budgetavvikelse om -3,3 mnr, dagverksamhet -0,2 mnr och hälso- och sjukvård i hemmet -2,7 mnr. Årsprognosen för hemtjänst i ordinärt boende inklusive hälso- och sjukvård i hemmet året, bedöms till ett underskott och en budgetavvikelse om totalt -26,0 mnr, varav hälso- och sjukvården (hemsjukvård) bedöms till -7,0 mnr. Prognosen och utfallet utgår från att antalet timmar med stöd i förebyggande insatser ökar, men att vårdtyngden till viss del stabiliseras till en budgeterad snittnivå under året och att lönekostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå under året.

Vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende och Hälso- och sjukvård

Överskott, i jämförelse med budget, under perioden om totalt +0,9 mnr. I budgetavvikelsen ingår förutom vård- och omsorgsboende (särskilt boende) även korttidsboende och hälso- och sjukvård inom vård- och omsorgsboende. Förändring av positiv avvikelse genom påverkan från redovisning av semesterlönekostnader.

Av det totala överskottet mot budget redovisar särskilt boende en budgetavvikelse om +3,4 mnr och korttidsboendeplatserna är fyllda och redovisar en negativ budgetavvikelse, -0,8 mnr. Utmaningar inom vård- och omsorgsboende är ökade kostnader för livsmedel, ökning från föregående år 6%, innebär en avsevärd minskning även sedan föregående

månad och är resultat av verkställda åtgärder för att minska kostnaderna. Åtgärderna handlar om att se över beställning och lagerhållning. Inom hälso- och sjukvården krävs mer avancerade insatser och nettokostnaderna överstiger budget för perioden, en budgetavvikelse om -1,8 mnkr för perioden. I underskottet ingår kostnader för hygien- och sjukvårdsmaterial som har ökat med 21% jämfört med föregående år samma period, en minskning från föregående månad. Trots uppräkningsbudget med ett högre index för dessa kostnader redovisas ett underskott. Lönekostnaderna för hela vård- och omsorgsboende verksamheten ligger 6% högre, jämfört med samma period föregående år. Ambitionen med att fortsätta implementering av trygghetsskapande teknik kommer att fortgå under året, i fokus är såväl vård- och omsorgsboenden som hälso- och sjukvård. Prognos för året bedöms till en positiv budgetavvikelse om +3,0 mnkr och utgår från att vård och omsorgsboenden, kommer att minska kostnaderna på grund av att färre platser är nyttjade. Hälso- och sjukvården har utmaningar med anledning av kostnadsökningar som beror på inflationen. Verkställandet av nytt korttidsboende och ökat behov samt rekryteringsutmaningar kommer ge avtryck.

Öppen verksamhet ej bistånd

Budgetavvikelse för perioden -0,5 beror på utökad budget för preventionsarbete, med arbetsterapeuter och sjukgymnast medverkande i insatsbedömningar. Prognos för året är 0,0 mnkr i förhållande till budget.

Gemensamma kostnader och handläggare myndighet

Överskottet mot budget för gemensamma kostnader +3,8 mnkr, beror på att balanserade bidrag har resultatförts men kostnaderna kommer succesivt under året. Trots förstärkningen av bidrag, är bedömningen att överskottet kommer att minska. Orsaken är satsningar under året och kostnader för det nya verksamhetssystem som börjat införas. Årsprognos bedöms till +15,0 mnkr.

Budgetavvikelse om 2,1 mnkr och årsprognosen på -8,0 mnkr

Det bedömda underskottet mot budget, vid årets slut för nämnden totalt, utgår från att verksamheten fortsatt kommer att ha större kostnader än budget på grund av volymökningar och ökade kostnader för övrig drift.

Löneindexökningar enligt avtal kommer troligtvis bli högre än bedömt i budget och leder till ökade kostnader. Sommarlönebonusar kommer liksom tidigare år att utbetalas till medarbetare vid oktoberlönen. Statliga bidrag fördelas jämnt under året och det förebyggande arbetet med bland annat trygghetsskapande teknik och nytt verksamhetssystem fortgår under året. Uppstart av införande nytt verksamhetssystem bedöms ge ett underskott för året.

Investeringsplan

Investeringsbudgeten för utrustning och inventarier kommer att förbrukas i sin helhet under året i koppling till. Resultat för januari-mars är 4,0 mnkr. Det är framför allt planerade investeringar för inventarier och utrustning vid inflyttning till nytt vård- och omsorgsboende på Västteg som utgör en stor del. Men även framskjutna lokaler för hemtjänst och hemsjukvård som inte kunnat genomföras enligt plan. En ombudgetering om 3,1 mnkr till 2024 har annonserats och kommer att läggas till när beslut fattats. Investeringsbudgeten för välfärdsteknologi, beräknas förbrukas under året och några objekt har påbörjats. Årsprognos i budgetavvikelse 0 mnkr.

Beslutsunderlag

ÄN Budgetavvikelse mars 2024

Beredningsansvariga

Carina Nylander, ekonomichef

§ 44

Diarienumr: ÄN-2024/00047

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i äldrenämnden för 2023

Beslut

Äldrenämnden godkänner uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 samt framtagna förslag till prioriterade områden för 2024.

Ärendebeskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter ska årligen följas upp. Den årliga uppföljningen görs för att säkerställa ett väl fungerande arbetssätt och identifiera utvecklingsområden. Uppföljningen sker från arbetsplatsnivå till kommunövergripande nivå och resultatet för underliggande nivåer läggs ihop för att kunna identifiera och sätta in insatser på den nivå det bedöms mest lämpligt.

Äldreomsorgsförvaltningens uppföljning visar på att arbetet i stort fungerar väl men samtidigt vad förvaltningen måste fortsätta prioritera framåt, både i arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder.

Beslutsunderlag

Rapport årlig uppföljning ÄN 2023
Bilaga 1 – Resultat årlig uppföljning ÄN
Bilaga 2 - Handlingsplan

Beredningsansvariga

Susanna Norén, HR-strateg

Beslutet ska skickas till

Susanna Norén, HR-strateg

§ 45

Diarienum: ÄN-2024/00015

Information om stjärnmärkning i vård- och omsorgsboende**Beslut**

Äldrenämnden godkänner informationen

Ärendebeskrivning

Catharina Persson, enhetschef, informerar om arbetet med utbildningsmodellen Stjärnmärkt från Svenskt Demenscentrum. Modellen består av fyra utbildningssteg om demenssjukdomar och arbetssätt. När minst 80 procent av personalen på en arbetsplats genomgått utbildningsstegen blir arbetsplatsen Stjärnmärkt.

Beredningsansvariga

Catharina Persson, enhetschef

§ 46

Diarienum: ÄN-2024/00015

Information om autentisering och mobilitet**Beslut**

Äldrenämnden godkänner informationen

Ärendebeskrivning

Emil Forsberg, digitaliseringschef, informerar om säkerhetslösningar för autentisering och mobilitet. Bakgrunden är en förändring från stationära arbetssätt med hjälp av en fast dator till att personal arbetar i större utsträckning genom sin mobiltelefon. Digitaliseringsenheten arbetar för att säkerställa att mobila arbetssätt både möter personalens behov och upprätthåller en hög informationssäkerhet.

Beredningsansvariga

Emil Forsberg, digitaliseringschef

§ 47

Diarienummer: ÄN-2024/00015

Information om digital nattillsyn**Beslut**

Äldrenämnden godkänner informationen

Ärendebeskrivning

Emil Forsberg, digitaliseringschef, och Magnus Börlin, verksamhetschef Din kommunala hemtjänst, ger nämnden information om hur äldreomsorgens verksamheter arbetar med digital nattillsyn. Emil Forsberg informerar om att äldreomsorgen från 2022 har övergått till sensorer från kameror och att det finns en viktig juridisk distinktion mellan en sensor å ena sidan och en kamera å andra sidan.

Beredningsansvariga

Emil Forsberg, digitaliseringschef

Magnus Börlin, verksamhetschef Din kommunala hemtjänst

§ 48

Diarienummer: ÄN-2024/00054

Rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner om tilläggsfinansiering - Kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen att anta rekommendationen i enlighet med yttrande 2024-03-01.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Sveriges kommuner och regioner (SKR) har vid sammanträde den 26 januari beslutat:

- Att rekommendera kommunerna att årligen, till SKR, gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om sammanlagt 19 500 000 kronor (det vill säga maximalt 1,95 kronor per invånare) under åren 2025–2028.
- Att kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKR:s medlemsavgift vilken baseras på befolkningen i respektive kommun.

För att tjänsterna ska kunna tillhandahållas nationellt med stöd av SKR behöver merparten av kommunerna anta rekommendationen. Om inte merparten av kommunerna antar rekommendationen kan SKR inte säkra att tjänsterna och stödet kommer att kunna erbjudas nationellt framöver. Kommunerna ska meddela sitt ställningstagande senast det 30 juni 2024

Beslutsunderlag

Yttrande över rekommendation 2024-03-01

Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Ärendenummer: SKR2023/01554

Beredningsansvariga

Camilla Nilsson, utredare
Anna Karlander, kanslichef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 49

Diarienum: ÄN-2023/00018

Tider för nämndssammanträde maj 2024

Beslut

Äldrenämnden beslutar att förlänga nämndssammanträdet i maj med två timmar: 13.00- 15.00

Sammanträdestiden blir 08.30-15.00

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

§ 50

Diarienummer: ÄN-2024/00014

Anmälan av delegerade beslut/anmälningsärenden**Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningsärendena och de delegerade besluten

Ärendebeskrivning

Beslut som har tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas nedan.

Beslutsunderlag**Anmälningsärenden****Ärendenummer**
ÄN-2023/00068**Dokumentrubrik**
Beslut om avslut från Inspektionen för vård och omsorg 3.5.1-04312/2023-20

ÄN-2023/00109

Riktlinje för rådgivande organ

ÄN-2024/00002

Beslut, anvisning och bilagor för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen 2024 från kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott § 69

ÄN-2024/00011

Beslut om avsägelse Marianne Normark och beslut om val av ersättare Gunvor Strömberg kommunfullmäktige § 64

ÄN-2024/00046

Umeå kommuns pensionärsråd 2024 - Minnesanteckningar och bilagor 2024-02-09

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

§ 51

Diarienum: ÄN-2024/00017

Äldreomsorgsdirektören informerar**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör, och Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef vård- och omsorgsboende, informerar nämnden om vård- och omsorgsboendet Prästsjögården och hur förvaltningen har arbetat med arbetsmiljöåtgärder och avvikelser.

Rebecca Andersson, HR-chef, informerar om läget för sommarrekryteringen. Generellt ser läget bra ut jämfört med föregående år. Vid tillfället för informationen var ungefär hälften av behovet av omvårdnadspersonal och cirka 80% av behovet av hälso- och sjukvårdspersonal täckt.

§ 52**Övriga frågor**

Berit Edvardsson (V) ställer en övrig fråga angående en skrivelse som skickats till äldrenämnden. Skrivelsen handlade om hur det fungerar med biståndsbeslut för särskilda boenden. Berit Edvardsson (V) frågar: Kvarstår en intresseanmälan för särskilt boende även om man har fått avslag på sin biståndsansökan? Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör, svarar att biståndshandläggare tar ställning till själva biståndsansökan och att det inte finns möjlighet att t.ex. göra en intresseanmälan. Om en individ får avslag på sin ansökan så behöver hen skicka in en ny biståndsansökan för att kunna söka särskilt boende på nytt.

Veronica Kerr (KD) ställer en övrig fråga om hur skrivelsen från Vårdföretagarna som inkommit till nämnden hanteras och vem som ska svara på skrivelsen. Carin Nilsson (S), ordförande, svarar att hon samordnar arbetet med skrivelsen och skickar ett svar till Vårdföretagarna.